BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN 31/7-85

Gebaseerd op verhalen van Elis Juliana en Pater Brennecker:

NIEUWE FILM VAN FELIX DE ROOY EN NORMAN DE PALM

WILLEMSTAD - Felix de Rooy en Norman de Palm zijn momenteel druk bezig met de repetities van hun nieuwe produktie onder de titel "Almacita di desolado". Na de repetities, die een maand zullen duren, wordt op 2 september a.s. met de opnamen begonnen. Op 20 oktober hoopt men met de opnamen klaar te zijn, zodat met de voorbereidingen voor de première een start kan worden gemaakt. De première zal in het begin van het volgend jaar plaatsvinden.

Bron

"Almacita di desolado" is gebaseerd op een van de vele verhalen uit de bundel "Sambumbu" van Elis Juliana en Pater Brenneker. In deze bundel staan verschillende Antilliaans mythologische verhalen, waarin ook veel folklore en tradities naar voren worden gebracht. Hierdoor heeft de scenarioschrijver, Norman de Palm, zich laten inspireren en hij heeft er één verhaal uitgehaald. Samen met Felix de Rooy, producer, is hij toen begonnen om dit verhaal te herschrijven tot een film. In de film komt dan ook, zij het met accentverschillen, heel duidelijk de samenwerking tussen deze twee naar voren.

Film

"Almacita di desolado" is, zoals reeds gezegd, een mythologisch verhaal. Het speelt zich af in een dorpje "San Pedro" op Curaçao aan het eind van de negentiende eeuw. De film gaat vooral over de strijd tussen het goede en het kwade. En laat tevens zien dat het kwaad in verschillende gedaanten steeds aanwezig is en dat men daar erg alert op moet zijn, want het kwaad probeert op welke manier en in welke gedaante dan ook steeds toe te slaan en toch steeds meer greep op aardse krachten te krijgen. Het kwaad deinst namelijk nergens voor terug.

"Solem" is een priesteres in het dorp San Pedro die niet kan praten en het symbool is van de geestelijke zuiverheid. "Almasola" die het kwaad voorstelt in de gedaante van de duivel probeert Solem te verleiden en wil, door bij haar een kind te verwekken, zijn greep op de aardse krachten te vergroten.

Het lukt hem inderdaad en door dit kind ziet hij bijna zijn kans schoon om zijn kwaad verder uit te zaaien. Doch, het kind sterft en deze kans wordt hem dus ontnomen.

"Solem" wordt, door de dorpsbewoners verbannen want zij mag als priesteres niet zwanger raken. Zij gaat de woestijn in, vergezeld van Lucio een 12-jarige dorpsjongen die haar altijd met alles heeft geholpen.

In de woestijn vindt een ontmoeting plaats tussen haar en de duivel "Almasola". De duivel geeft haar drie taken die zij moet volbrengen als zij het kind wil behouden. De taken worden inderdaad volbracht, doch, zoals reeds eerder geschreven, het kind sterft. Hiermee laat de film zien dat op een gegeven moment de intelligentie toch overwint. Door de volbrenging van de drie opgedragen taken is ook de droogte, waardoor het dorp geteisterd werd, opgeheven. Hierdoor wordt door de dorpbewoners van San Pedro aan "Solem" vergeving geschonken en kan zij terugkomen in het dorp als priesteres. Echter, de dorpbewoners worden alert want het kwaad is hiermee niet bestreden en kan in een andere gedaante en op een andere plaats opeens weer de kop opsteken.

Artiesten

De Amerikaanse Marian Rolle speelt de hoofdrol van "Solem". Zij is voor ons geen onbekende, want reeds eerder speelde zij de hoofdrol in de film Desiree. Deze film werd trouwens met groot succes 7 weekenden lang in het theater De Tempel gedraaid. Verder wordt hoofdzakelijk gewerkt met lokale artiesten. Zo'n vijftig artiesten in totaal spelen een belangrijke of minder belangrijke rol.

Onder deze vijftig artiesten zitten een paar ons al heel bekende figuren zoals Ireen van Grieken, Nidia Ecurie, Eligio Melfor, Rina Pensa, Ana Muskus en vele anderen.

Ook minder bekende artiesten hebben een rol in deze film gekregen. De minder bekende artiesten zijn niet onbekend met het maken van een film. Hoogstwaarschijnlijk zullen zelfs twee van de voor ons minder bekende artiesten in een belangrijke rol hun debuut in de filmwereld maken.

Gisteren is door de artiesten begonnen met de repetities. Echter voordat aan deze repetities kon worden begonnen hebben de artiesten een zware training achter de rug. Zo moesten liedjes dansjes, en tekst worden ingestudeerd. Ook kregen de artiesten veel informatie en documentatiemateriaal om door te nemen.

De Beurs
Maandag 29 juli 1985

TELECURACAO BRENGT FILM "KUATER PARTI DI KORSOW"

WILLEMSTAD — In het kader van het vakantieprogramma voor kinderen brengt TeleCuraçao maandag, 29 juli, om 16.30 uur de film "4 parti di Korsow" (vier delen van Curaçao).

In deze film wordt door de groep "Nos fundeshi" een rondrit gemaakt langs vier verschillende delen van Curaçao. Tevens zullen dans, poësie, toneel, etc., te zien zijn.

Enige jaren geleden werd deze film reeds door TeleCuracao op de buis gebracht en gezien de grote belangstelling en vooral de grote waardering die toentertijd hiervoor bestond is besloten tot een herhaling over te gaan.

De produktie van de film is in handen van de groep "Nos fundeshi" en is geschreven en gedirigeerd door Ibrahim Lucas en Raymond Navarro.

Verkooptentoonstelling in Curaçaosch Museum

Antiek Europees meubilair

ZATERDAGAVOND VOND in het Curaçaosch Museum de openstelling plaats van een speciale verkoop- tentoonstelling van antiek Europees meubilair. De opening werd verricht door de Britse consul, de heer M. Nixon, terwijl de heer L. Schaasberg, een van de twee antiquairs die deze meubelverkoop behartigen, een dankwoord sprak voor de medewerking van het Curaçaosch Museum, en dan in het bijzonder van de kant van mejufrouw V. Engels.

Door deze expositie is het Curaçaosch Museum opeens "ingericht". De gebruikelijke expositiezalen waren met dit meubilair aangekleed, terwijl die oude meubelen zelf in deze ruimte goed tot hun recht kwamen; men ervaart nu in het Museum duidelijk dat dit soort kasten, stoelen, tafels en secretaires echt ruimte vragen, zowel qua oppervlak als qua hoogte. Ik heb dan ook de neiging te zeggen dat juist de ruimte van het Curaçaosch Museum de geëxposeerde meubelen een extra glans geeft.

Het is voor het eerst dat in het Curaçaosch Museum een dergelijke verkoop- tentoonstelling plaatsvindt (antiekbeurs?) en zoals altijd als iets 'voor het eerst' gebeurt, kan men vragen stellen bij dat nieuwe. De vraag die ik wil stellen, is of het Curaçaosch Museum de aangewezen plaats is om een verkoop- tentoonstelling te organiseren van antiek Europees meubilair. In deze vraag zit dan tevens mijn antwoord opgesloten, anders zou ik de vraag niet stellen.

Men kan echter ook een andere benadering accentueren. Hoewel deze verkooptentoonstelling vooral mikt op de gegoede bovenlaag van de bevolking, zou het kunnen zijn dat het Museum — tengevolge juist van een goede verkoop — er wel bij vaart, en op deze manier zijn mogelijkheden weer wat uitbreidt. Voor antieke liefhebbers is tegen aantrekkelijke prijzen hier misschien juist dat kastje of die tafel te vinden waar ze al lang naar op zoek zijn.

De heren Schaasberg en Groen van de antiekhandel Antartica uit Den Haag hebben een 77 stuks meubilair naar hier gebracht. Toch was het mooiste stuk niet te koop; dat is namelijk van het Museum zelf; het is de kroonluchter in de zaal bij binnenkomst links. Voor déze gelegenheid brandden er kaarsen in en dat maakte aldaar de «ambiente» sprookjesachtig (en warm! Ja, dat ook). Ik had even het idee dat de dichter gelijk had die schreef "Wij leven het heerlijkst in ons verst verleden". Antiek, romantiek, vluchten uit het nu en de illusie wekken dat 'toen' nog bestaat... Dat neemt niet weg dat ik groot respect heb voor de ambachtslieden die het geduld hadden en de liefde om zo vol overgave en zo — zonder tijdsdwang — te werken aan hun product. Dat was de tijd waarin een meubelmaker nog een schrijnwerker heette en een hoekkast een schapraai, kortweg de tijd van 'toen' die men zo graag geneigd is te noemen 'de goeie oude tijd'. Ik ben overigens nu wel benieuwd naar de eerstvolgende tentoonstelling in het Museum. Deze is vooralsnog te bezichtigen tot en met 14 september aanstaande.

SYBREN PAUL

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN
Maandag 29 juli 1985

Dolf de Vries vertelt over Aruba

IMPRESSIES

In 1969 kwam ik met mijn gezin voor een twee jarig verblijf voor de eerste keer naar Aruba. De STICUSA had mij gevraagd of ik als toneelregisseur wilde gaan, en omdat ik toch al met plannen rond liep Holland een tijd te verlaten, kwam mij dat aanbod goed uit. Aangezien ik niets meer van de Antillen afwist dan de gemiddelde Nederlander — en in die tijd wist niemand ook maar iets af van "de laatste resten tropisch Nederland" — vroeg ik de Sticusa mij enige informatie te verschaffen. Wat ga ik daar nu eigenlijk precies doen?, zo vroeg ik. Het merkwaardige antwoord dat ik kreeg was: "Wat de hand vindt om te doen. "Gewapend met deze schat aan kennis landde ik op het vliegveld, aan het eind van de maand september, zonder huis, zonder kennis van de taal, en helemaal zonder kennis van de Arubaanse samenleving. Ik maakte dan ook alle fouten die een mens maar kan maken. Kwamen de spelers van Mascaruba een kwartier te laat dan liep ik boos weg, ik begon een stuk van Pacheco Domacasse op Curaçao te regisseren (OPUS 1) en begreep niet dat ik de Arubanen daarmee ergerde — ik dacht echt dat ik niets dan waardering voor mijn ijver zou ondervinden — ik stelde mij zoveel mogelijk anti- Hollands op en deed mijn uiterste best de Arubanen te begrijpen. Maar ik corrigeerde ze wel constant, en trachtte mijn Hollands gevoel voor degelijkheid en tempo op hen over te brengen. Heel, heel langzaam aan begon ik te begrijpen dat ik mij werkelijk in een ander land moest verplaatsen, dat ik Holland moest vergeten en meer moest denken aan die vijftien kilometer die Aruba slechts scheidden van het machtige continent Zuid Amerika. Maar toch, toen ik vertrok was ik overtuigd dat ik nooit meer terug zou keren. Dat is dus anders uitgepakt.

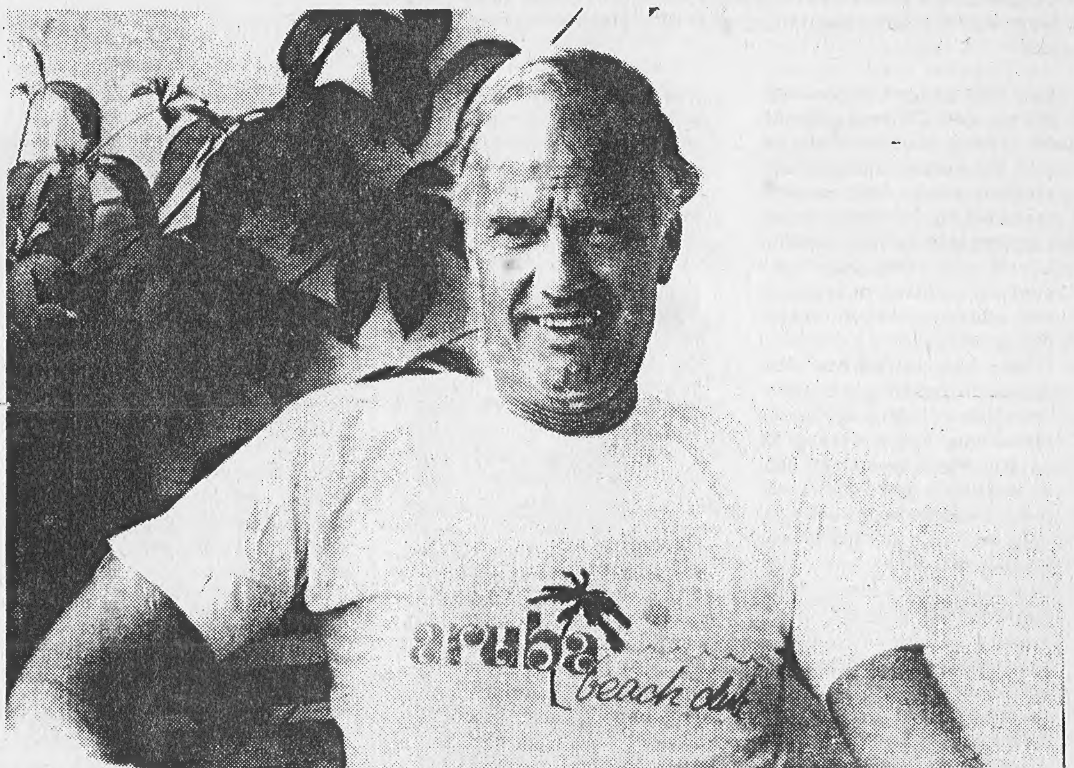
Want ik was nog geen jaar in Holland of ik begon mijn ervaringen en groeiende genegenheid voor het eiland waarop tenslotte mijn zoon Patrick geboren was, te bundelen in mijn eerste solo-cabaret "Het zal mij benieuwen", dat ik geheel voor en over de Antillen schreef. Ik kwam terug, en werd geconfronteerd met de merkwaardige reacties die mijn inmiddels gepubliceerde roman "EEN MUUR VAN BLAUW" — een roman die zich afspeelt op Aruba — ter plekke had opgeroepen. Immers, de lezers hier identificeerden mij met de hoofdpersonen van de roman, en graasden de bladzijden met een loupe af om te zien wie ze uit hun eigen samenleving konden herkennen. De gekste voorbeelden werden mij verteld, en hoe ik ook mijn best deed te verklaren dat het een verzonnen verhaal was, men weigerde mij te geloven. En een aantal mensen nam het mij kwalijk dat ik zo onaardig over de Hollandse samenleving had geschreven. Tot mijn opluchting waren de reacties van Arubaanse zijde — zeker van de kant van de scholieren — van positievere aard, en sinds de datum van verschijning (1974) zijn de scherpe kantjes eraf en is de waardering gegroeid.

Vele malen ben ik sinds mijn vertrek in 1971 teruggekeerd, en iedere keer ontdekte ik dat er weer iets veranderd was, en constateerde ik tot mijn verbazing hoeveel ik van dat kleine eilandje was gaan houden. Dit keer vroeg de KLM mij of ik enkele artikelen over Aruba zou willen schrijven, en omdat ik vermoed dat ik iets genuanceerder kan schrijven dan een journalist die een weekje langs komt, voldeed ik maar al te graag aan dat verzoek. Op een regenachtige, zeer sombere donderdag- ochtend stapte ik in een volle KL 781, om slechts negen uur later (met een vertraging van drie minuten, hoe is het mogelijk) boven dat eiland te vliegen, waar naar ik vanuit het vliegtuig al keek met ogen die ieder plekje herkenden. Vreemd dat ik toch nog een fout had gemaakt ... immers, ik dacht dat ik na mijn vertrek op de eerste augustus eerst op tweede augustus zou landen, maar wat schetst mijn verbazing vlak voor de landing te horen dat het nog steeds één augustus was? Mijn "ruman homber" Ronny Toppenberg die mij geschreven had dat hij mij zou ophalen, was er dus niet! Gelukkig zag ik zijn zuster Ivy, die juist voor de zoveelste keer naar de luchthaven was gekomen om iemand die voorgoed naar Nederland vertrok goedendag te zeggen, dus ik kwam toch zonder problemen in mijn veilige, rustige en geliefde Aruba Beach Club terecht. Precies tien uur na vertrek (want ook de douane maakte na een vriendelijk "conta dushi" geen langdurige problemen) dook ik in de blauwe zee, en keek ik bewonderend naar de duikvlucht van de pelikanen. Vanmorgen deed ik boodschappen in de stad, kocht vruchten bij mijn vriend aan de haven, en verbaasde me over alwéér een nieuw hotel en nog meer mij totaal onbekende winkels in de Nassaustraat.

Ik liep bij Jos van der Schoot binnen (die eens — dat weet hij niet meer — zeer onvriendelijk over mij geschreven heeft, toen was ik boos, nu geef ik hem gelijk) en sprak af een stukje te schrijven over mijn terugkeer naar Aruba.

Wat is nu het belangrijkste dat ik de mensen in Holland steeds tracht uit te leggen? Sinds wanneer heb ik het gevoel dat ik de samenleving hier ben gaan begrijpen? Ik denk sinds de reis van een jaar die ik in een kampeerbus met mijn gezin door geheel Zuid Amerika heb gemaakt. Voor het eerst kwam ik Aruba van de andere kant binnen, NIET vanuit Holland, maar vanuit het continent waar Aruba — zo zag ik ineens — bij hoort. Vanmorgen zocht Ronny mij op met z'n twee jarige zoon. Vol trots verzocht hij hem een Hollands liedje te zingen. En ja hoor, onberispelijk zong hij "vader Jacob, vader Jacob, slaapt gij nog. "Ik moest erom lachen, maar onderging een veelheid van emoties. Is dit het? Een donker kind dat een Hollands liedje kan zingen? Ik

Vervolg p. 4

...Dolf de Vries...

Vervolg Dolf de Vries

begreep dat ik midden in de problemen zat — en dat de uitweg daaruit alleen maar te vinden is indien de Hollander zich intens en oprecht verplaatst in die wereld die buiten de geestelijkheid en het onderwijs, niet meer aan deze wereld te bieden mag willen hebben dan begrip, liefde en de wil werkelijk te helpen.

Men moet niet alleen een probleem van verschillende kanten benaderen, ook een land. Toen ik de eerste keer in Polen was kwam ik vanuit Rusland. Polen betekende een verademing, en de Polen begrepen dat niet. Een aantal jaren kwam ik vanuit Holland, en ik onderging Polen geheel anders. De eerste keer vergeleek ik alles met mijn Russische ervaringen, en kwam Polen er fantastisch vanaf, de tweede keer vergeleek ik alles met Holland en vond ik Polen een onvrij, arm en vernietigend geregeerd communistisch land. Wie reist leert niet te snel oordelen.

Toen ik hier in 1969 kwam oordeelde ik over alles. Ik vond iedereen lui, corrupt, de kritiek op Holland bekrompen en ongefundeerd, en begreep niet dat geen Arubaan besefte welke speldeknop op de wereldbol hij voorstelde.

Mijn denken is verrijkt en verruimd doordat ik heb leren luisteren, achtergronden heb leren leggen en bovenal de behoefte om te onderwijzen — ons Hollanders met de paplepel ingegeven — onder de knie heb gekregen.

Nu ben ik dus terug, en in minder dan 24 uur heb ik meer verhalen over de politiek verwerkt dan in een jaar in Holland. Iedereen schijnt het beter te weten, en ik hoop nu maar een ding dat men gezamenlijk iets weet te verzinnen dat werkelijk beter is voor het eiland. Niet voor de politici, maar voor het volk. Ik schrijf dat niet omdat ik de behoefte heb mij met de situatie alhier te bemoeien (voor het eerst kom ik hier echt met vakantie), uitsluitend omdat ik het eiland zo mooi vind en die vliegtuigen vol Arubanen die naar Holland gaan, zo betreur.

Mij is gevraagd toeristisch over Aruba te schrijven. Dat is moeilijk, want hoe kan ik eerlijk tegen een Hollander zeggen "ga naar Aruba!" De prijzen maken het vrijwel iedereen onmogelijk hier te verblijven, daar zal dus wat aan gedaan moeten worden. Wel kan ik schrijven over het eiland zelf, dat meer te bieden heeft dan de hotels, casino's, zon en zee. Toen ik hier woonde was de knoek voor mij onbekend terrein, nu verheug ik mij op wandelingen ver van de huizen en de mensen. Aruba beschrijven, dat zal ik proberen. Want ik besef dat toerisme noodzakelijk is, wil het eiland overleven.

Tot slot: vanmorgen zat ik op het strand, en zoals dat gaat, je raakt in gesprek met andere Hollanders. Ze zijn hier een week, hebben een reis geboekt bij Maduro, en dat leek allemaal heel aardig in Holland. Hotel en vliegtocht nog betaalbaar, maar wat schrokken zij van de prijzen toen ze er eenmaal waren! Ik gaf hun wat goedkopere adressen op, en wij vertelden elkaar hoe mooi we Aruba vonden en hoeveel Hollanders zouden genieten. "Vorig jaar zat ik zelfs in Griekenland in de regen" zei Jelle. "Zo'n strand als hier heb je nergens ter wereld", vulde vrouw Joke aan. Voor de Arubanen is dat bekend.

Voor veel mensen in Holland en de rest van de wereld niet. Dan echt tot slot: een waarschuwing van iemand die het echt goed meent met dushi Aruba en die is: Bouw niet teveel hotels bij!! ■

DOLF DE VRIES

---

10 JAAR SIMADANZA: EEN UITSTEKENDE OOGST

Op 4 augustus was het precies tien jaar geleden dat de dansschool Simadanza haar deuren officieel opende en hiermee een nieuw hoofdstuk in de Arubaanse danswereld inluidde. De ontwikkeling van Simadanza is sindsdien zodanig geweest dat zij nu, tien jaar later, tot een niet meer weg te denken begrip in de Arubaanse cultuur is geworden. Onze medewerker Stan Kuiperi had een onderhoud met Astrid Salazar en Ina Profeet, beiden oprichters van Simadanza en belast met de algemene leiding van de school.

...*INA PROFEET, docente en danseres...*

Zoals vele andere vernieuwende bewegingen is Simadanza ontstaan uit een scheuring tussen het oude en het nieuwe, het statische en het dynamische. Door een ernstig verschil van mening en visie met het toenmalig CCA-bestuur besloten drie danspedagogen op te stappen en richtten daarna een nieuwe school op. Astrid Salazar als directrice/docente Ina Profeet en Diana Antonette (inmiddels weer terug bij het CCA) als docenten vormden de kern waar het om draaide. Samen met een zeer groot aantal trouw gebleven en enthousiaste leerlingen werd in het verbouwde Watapana- gebouw de opening feestelijk gevierd en was Simadanza een feit.

VERNIEUWING

Rond het jaar 1975 hing "vernieuwing" in de lucht. Iedereen voelde aan dat er op veel gebieden permanente veranderingen op komst waren. Er was toen vooral onder een grote groep jongeren een ander soort energie aanwezig dan nu het geval is. Men was positief en hoopvol en men nam initiatieven. Het was een soort naslag van de jaren '60, een opkomend zelfbewustzijn van nieuwe, eigen mogelijkheden...

In deze sfeer ontstond Simadanza. Astrid Salazar: *"Na de definitieve scheuring moest er zonder meer vernieuwing komen. Maar waarvan? En hoe? Er bestond een grote behoefte aan een soort doorbreking van vastgelopen patronen, een erkenning van de eigen cultuur, maar ook aan duidelijkheid, aan een weg kunnen vinden in de nieuwe, moderne wereld in al zijn vormen. Een belangrijk thema was toen bijvoorbeeld erkenning van het Papiamento, onze eigen, unieke, gesproken en geschreven taal. Ik zag toen dat wij ook in onze cultuur- uitingen, waarvan de danskunst een vorm is, een eigen bewegings- taal, een nieuwe expressiewijze moesten vinden".*

Het grond idee van Simadanza was gelegd. Deze naam werd gecreëerd en gekozen om zijn woordspeling gebaseerd op het dansen en op het folkloristisch oogstfeest (Simadan). Het symboliseert de oogst — nieuwe hedendaagse cultuur- uitingen zoals dans en muziek — gegroeid als het ware vanuit een eigen Antilliaanse achtergrond.

Antilliaanse dans en muziek dreigde voor de komende generatie door de invasie van Amerikaanse pop- en rock, "crazy dance", "the bump", "disco" enz. enz. verloren te gaan.

Astrid Salazar: *"Al in onze eerste school- voorstelling combineerde ik bijv. moderne dans met typisch Antilliaanse muziek. Als eerste gebruikte ik toen ook een cah'i orgel en een conhunto in de voorstelling en bewerkte ik dansen zoals de wals, de tumba, mazurka, danza, quadrilla enz. Ook de "baile di sinta" zonder paal heb ik als kind in Curaçao leren kennen en bewerkt tot de nu zo bekende vorm".*

zie verder p. 5

Vervolg
10 jaar
Simadanza

...Simadanza in New York: Radio City Music Hall...

De kern van Simadanza's beleid is: Een grotere bewustwording van de waarde van onze cultuur bereiken en zo bijdragen aan de ontwikkeling van de eigen identiteit. Het medium hierbij is de dans. Dit komt duidelijk tot uiting in het aanbod van de school: klassieke-, jazz- en moderne dans, preballet en kleuterlessen en gymnastiek. Flamenco heeft plaats gemaakt voor Folklore èn Aerobics. Men is dus bewust van zowel de vroegere als de moderne tijd, die in de dansen en muziek worden verwerkt tot een originele, zeer goed in de smaak vallende stijl gekenmerkt door veel actie en beweging, kleurrijke costuums en een sterke presentatie.

STUDIO EN TONEEL

Simadanza probeert op twee manieren haar doelstellingen te bereiken. Dit gebeurt in de eerste plaats via de school zelf die primair een educatieve functie heeft, en waar leerlingen van alle leeftijden middels een ruim aanbod van lessoorten en cursussen de dans kunnen beoefenen. In de school wordt hard gewerkt om de leerlingen en cursisten in de eerste plaats met DANS in contact te brengen. Binnen dit kader gaat men in op de voorkeuren van de leerlingen voor een bepaalde techniek (bijv. klassiek, modern of folklore). Men leert de belangrijke rol van de dans in het leven inzien en van de lichamelijke en geestelijke voordelen profiteren. Zowel Astrid Salazar, Ina Profeet en Wilma Kuiperi- Jansen (die sinds kort verbonden is aan de school) hebben hun professionele dans- pedagogen opleiding aan de Rotterdamse Dans Academie in Nederland gevolgd met behulp van de toen nog verstrekte Sticusa- beurzen.

Naast de school bestaat er ook de Simadanza dansgroep. Deze groep heeft als geen ander een stempel weten te drukken op de Arubaanse danswereld. Astrid Salazar: *"Vroeger merkte men soms op dat Simadanza te commercieel was omdat wij in hotels optraden en dat de dansen niet precies volgens de regels werden uitgevoerd. Nu echter zijn hotelshows favoriet en waardeert men creativiteit, durf en originaliteit iets meer dan alleen volgens bepaalde regels leven. Het heeft veel tijd gekost maar het is zeker de moeite waard geweest".*

De groep bestaat — in de huidige samenstelling — al zo'n 6 à 7 jaar, wat veel zegt omdat dansgroepen overal in de regel zeer snel van integranten veranderen. De 9 danseressen en dansers zijn: Patsy Bislip, Magaly Croes, Ethline Dekker, Jacinta Navas, Ina Profeet, Sandra Rigôt, Mariella Snijders, Jerry Giel en Cornelis Winklaar.

Vervolg p. 6

..."Jong geleerd, oud gedaan"; Astrid en talentvolle leerlingen

Vervolg 10 jaar Simadanza

...Een gedeelte van de "SIMA DAN" tijdens een hotel-optreden...

Ina Profeet: *"De reden waarom de groep al zo lang goed functioneert is in de eerste plaats dat iedereen sterk gemotiveerd is. Er heerst een goede verstandhouding onderling en de werksfeer is prima. Alle dansers werken keihard en met een positieve, heel professionele mentaliteit. Hierdoor heeft de groep ook het niveau kunnen halen dat het nu heeft".*

En dat het met het niveau goed zit bewijst de volgende greep uit de activiteiten van de groep: Het in de wacht slepen van verschillende lokale prijzen, contracten voor zeer succesvolle shows in bijna alle grote èn kleine hotels op Aruba, cruise-ship shows en buitenlandse filmopnames, internationale tournees naar Venezuela, St. Domingo, Curaçao, Miami (Superbowl) en tot driemaal toe naar New York (o.a. Radio City Music Hall). Het Arubaanse export-product bij uitstek en dat alles zonder één cent subsidie.... Hieraan moet nog toegevoegd worden de vele honderden voorstellingen die voor de meest uiteenlopende evenementen, festivals, enz. werden gehouden.

HANDHAVING

Op de vraag wat voor haar het belangrijkste is dat Simadanza bereikt heeft antwoord Salazar: *"Er zijn vele antwoorden mogelijk op deze vraag. Wat echter de meeste voldoening geeft is simpelweg het feit dat Simadanza, eerst uit het niets gegroeid, gedurende de afgelopen tien jaar met eigen middelen en hard werken zich dusdanig heeft ontwikkeld, dat zi zich niet alleen heeft weten te handhaven maar nu zelfs een begrip in de Arubaanse samenleving is geworden. Simadanza heeft de interesse en waardering voor de eigen muziek en dans enorm gestimuleerd en doen herleven, terwijl ook internationaal Simadanza als Arubaanse groep bekend staat om haar uitstekende kwaliteit in alle aspecten. Maar wij zijn er nog niet. Er bestaan nog veel projecten èn wensen — zoals bijv. een eigen gebouw met meerdere studio's —, dus wij gaan onverminderd voort. Het leven is dansen, en dansen.... is leven".*

Vooral in de komende jaren zal Aruba — en de hele Antillen — een uitstekend voorbeeld aan Simadanza hebben. Wie weet staat dan ons over nog eens tien jaar toch weer een goed oogstfeest te wachten.

■

STAN KUIPERI

GITAARCURSUS IN HET PAPIAMENTS

WILLEMSTAD - De eerste Papiamentstalige autodidactische methode om gitaar te leren spelen zal binnenkort op de markt verschijnen. Deze methode is geschreven door de ons welbekende gitarist Remi Lasten, en behelst vier aspekten, namelijk het sociale, educatieve, muzikale en culturele aspect.

De autodidactische methode is heel speciaal bedoeld voor onze jeugd, doch dit neemt natuurlijk niet weg dat de ouderen onder ons die zich het gitaarspel eigen willen maken, ook zeer zeker met deze methode kunnen beginnen.

Op eenvoudige wijze worden de beginselen van het gitaarspel uitgelegd en wordt het "nootlezen" aangeleerd.

Verder staan in de leerboeken, achterin, twee wedstrijden. De eerste wedstrijd is bedoeld voor kinderen tussen 7 en 14 jaar en de prijzen die gewonnen kunnen worden bestaan onder meer uit een gitaarhoes, een set snaren etc. De tweede wedstrijd is voor iedereen boven de 15 jaar bedoeld en de prijzen die hieraan verbonden zijn bestaan o.a. uit een heel mooie klassieke gitaar. Verdere informatie omtrent de wedstrijden staat in de leerboeken vermeld.

Remi Lasten is overigens voornemens om aan deze leerboekjes zeer zeker een vervolg te geven.

Het 'nulde' hoofdstuk van de antilliaanse literatuur

De Fortkerk en de koloniale Curaçaosche poëzie

Het streven van de R.K., 19e eeuwse priesters om het evangelie onder het volk, inclusief de slaven, te verbreiden, om welke reden ze in het Papiamentu preekten, was vreemd aan de protestantse kerk die zich alleen op de eigen groep, de blanke bovenlaag, richtte. De protestantse predikanten preekten in het Nederlands, zodat er nauwelijks niet- blanken de Fortkerk bezochten. En die waren ook niet welkom.

Ds. G.B. Bosch die van 1816 tot 1836 als predikant van de Fortkerk ook niet-blanken wilde dopen, kreeg daarvoor aanvankelijk geen toestemming; hij spreekt in zijn Reizen in West-Indië.... van "schreeuwendste onregtvaardigheden" van de koloniale staat[illegible]nde:

"Hoe grooter men de afstand tusschen blanken en zwarten maakte, en hoe meer men de laatsten vernederde, des te vaster en langduriger, dacht men, stond het koloniale stelsel; want hield vrees voor de blanken de Negers niet op eenen eerbiedigen afstand, bestond er onder de laatsten geen ontzag voor de morele meerderheid en hoogere waarde der eersten, dan waren leven en bezittingen, rust en veiligheid in gevaar." (p.226)

En als voorbeeld om de protestantse kerk "rein en blank te bewaren" vertelt hij van "eene oude vrouw" die zei "uit den hemel te zullen loopen, indien er een Neger of Negerin naast haar kwam te zitten..." Maar ook de Joden lieten volgens ds. Bosch geen kleurlingen als lid van de synagoge toe.

Zulke staaltjes van racisme als [illegible]n de 'oude vrouw' komen we in [illegible] Curaçaose poëzie van die dagen niet tegen. Er wordt in de krant trouwens nauwelijks over de slavernij gedicht; dat was op Curaçao in tegenstelling tot de rest van het Caraïbisch gebied (o.a. Suriname!) geen poëtisch onderwerp.

Uit de vele onderwerpen waarover men wel schreef, wil ik hier de poëzie bespreken die kerkelijke aspecten tot onderwerp heeft.

Vooral in gedichten op het nieuwe jaar en op de lof van de vorst wil de godsdienst nogal eens een rol spelen als onafscheidelijk horende tot de klassieke trots van het goede, schone en ware of the 19de eeuwse nationalistische gedachte van God, Nederland en Oranje.

Naast deze algemene verwijzingen naar deugd en godsdienst, komen we ook speciale kerkelijke onderwerpen als de 300-jarige herdenking, op 31 oktober 1817, van de Kerkhervorming tegen, die drie gedichten opleverde, en de vereniging van de Hervormde Kerk met de Lutherse, die ook belangrijk genoeg was voor enkele poëmen.

'Een Intekenaar' wijdt in de krant van 1 november 1817 een lang artikel aan de hervormingsdag, dat hij besluit met een gedicht van zeven octaven:

".. na de yzere tydvakken van donkerheid en verleiding door de erglyke dwalingen onder het schynheilig bekleedzel van oude regtzinnigheid, de grofste uitsporigheden en bedriegeryen, onbeschaamdelyk vertoonende; toch weder het zuiver geloof ongekluisterd zagen uitschitteren, en waarom de harttreffendste wreedheden en verdrukkingen by een reeks van opeenvolgende jaren, de mensheid en het oorspronkelyk heilvolle Christendom... hatelyk, ja hemeltergende onteerden," is de toonzetting van de poëtische achtergrond. "De overdenking dezer dingen heeft my bewogen, ter vrye navolging van eene onzer Nederlandsche vernuften, dichtmatig te zingen":

"Hervorming uw onschatbare zegen
Wordt dankbaar door ons nagedacht
....
Het vuur en zwaard der moordenaren
Werd dienstbaar aan dat heerlyk werk,
En 't bloed van edle martelaren
Was 't vruchtbaar zaad der betre kerk
....
De wetenschappen weggevlogen,
Of, ydle woordenpraal alleen,
Door valsche yverzucht omtogen,
Of in het kloosterstof vertreen,
Bloeiden weer; nutte kunsten stegen
Met snellen vaart uit haren nacht,
En juichten d'edle vryheid tegen
Haar door Hervorming aangebracht."

Aldus enkele fragmentjes uit het lange gedicht van 1 november 1817. Een week later schrijft een anoniem persoon twee lange zinnen, bestaande uit achttien verzen "op het eeuwfeest der Hervorming", dat in dezelfde toonaard is gezet:

"Toen in den donkren nacht der schrikbren middeleeuw,
Het menschdom was gedaald tot aan den staat der dieren;
De Godsdienst werd onteerd door 't priesterlyk geschreeuw,
De deugd werd onderdrukt door hun onzinnig tieren;
....
Toen in dien duistren nacht de menschheid scheen verloren
Toen brak d'Hervorming door, en — 't daglicht was geboren..."

Tot slot dicht Philantrope naar aanleiding van de "heuglyke klanken der regtzinnige welsprekendheid" over "de geschiedkundige gedenkwaardigheden en daaruit voortvloeyende pligten der Hemelgunstige reformatie" een klinkdicht van zestien verzen, waarvan de volgende citaten:

"In het beroemde Duitsland kwam door Gods albestuur,
De groote Luther als een held te voorschyn treden:
Bestreed met mond en pen 't bederf in leer en zeden;
En stond voor Hervorming pal gelyk een vaste muur.
—....
Dit hebben wy zeer gepastlyk horen verklaren
Door beide onzer leeraren, bekwame mannen
Die met den geest der liefde christlyk zamenspannen
Om waarheid en deugd onder ons rein te bewaren."
(8 november 1817)

Met "beide onzer leeraren" zal Philantrope de Hervormde dominee G.B. Bosch en de Lutherse predikant J. Muller bedoeld hebben, die allebei in de Fortkerk dienst hielden in die tijd. De laatste publiceerde in de Curaçaosche Courant enkele berijmde preken die we al eerder tegenkwamen.

De huidige Fortkerk werd in het begin van de achttiende eeuw gebouwd en in de tweede helft van diezelfde eeuw gerestaureerd in zijn huidige vorm. Daarin brachten de dominees het Woord als bediende van de West-Indische Compagnie, die ook hun tractement betaalde. De eerste Lutherse gemeente op Curaçao is van 1757 en de eerste predikant was Johan Georg Muller (van 1757 tot 1778 op Curaçao). Nadat de in 1762/1763 gebouwde Lutherse kerk in 1804 ten gevolge van een beschieting door de Engelsen afbrandde, genoot de kleine gemeente gastvrij onderdak in de Fortkerk. Uit deze situatie is de Verenigde

vervolg p.8

Protestantse Gemeente voortgekomen op wens van koning Willem I.

J. Hartog schrijft in Mogen de eilanden zich verheugen; geschiedenis van het Protestantisme op de Nederlandse Antillen (1969):

"De verenigde Protestantse Gemeente ontstond niet uit de drang van twee gemeenten tot elkander, maar op staatbevel... Op Curaçao wist men natuurlijk ook heel goed, dat het de koning was die de samensmelting eenvoudig wenste. Van harte heeft men zich niet bij het bevel neergelegd..."
(p.76/77)

Ds. Bosch die er direct bij betrokken was, gaat in zijn Reizen heel uitvoerig in op de financiële aspecten van de vereniging en hoewel voorstander, schrijft ook hij over 'bedenkingen' "welke door sommige, onder welke zeer kundige lieden waren, gemaakt werden..." (p.239)

Sincerus dicht in de krant een "Hartelyke uitboezeming van een welmeenend Christen by de gedane oproepingen der ledematen, tot de bedoelde Evangelische vereeniging van de twee Protestantsche Gemeenten alhier, ingevolge de geëerbiedigde begeerte van Zyne Majesteit onzen Koning." (zie kader)

Hartog oordeelt: "Het 'gedicht' mag kreupel zijn, de spotzieke ironie aan het adres van de koning laat zien, hoe men er op Curaçao over dacht..."

Op zondag 24 april 1825, twee jaar later, is de vereniging een feit en Sincerus, nu als vrouwelijke Sinceria vermomd, waagt zich opnieuw aan een "hartelyke uitboezeming" onder de titel "Ode aan de Verdraagzaam- eensgezinde Godsvereering", bestaande uit tien strofen van tien verzen! De laatste ervan luidt aldus:

"O wenschlyk vreugdryk oogenblik
Wie — wie kan uwe grootheid treffen?
Vergeefsch helaas! vergeefsch mogt ik
De schaduw van dat licht bezeffen!
Dat ieder dan nu verheugd van zijn,
De goedheid voel der broederen min,
Verrukt naar 't hooge doelpunt haken;
D'Eendragt lieven; O! dan zetten wy
Het vrolyk gedenkdag luister by
Dan erven wy 't heil dat wy eindloos zullen smaken."

Het gedicht ontlokte de volgende week reacties van Filantropia, een anonymus en ene Fidelius. En Sinceria reageert op zijn ironische manier nogmaals met "twee coupletjes, van een' waardigen vriend ontvangen...", waarvan het slot van het laatste luidt:

"Laat ons altoos verbroederd blyven,
Bekroon ons hart en ziel en zin,
Met ongeveinsde broedermin,
En doe door 't waar geloof de dwalingen verdryven.
(7 mei 1825)

H. Hoetink concludeert in Het patroon van de oude Curaçaose samenleving (1958)

"Een Verenigde Protestantse Gemeente, zeker, maar géén verenigde protestantse bevolkingsgroep; ondanks hun twisten bleven de Joden als groep meer bijéén, dan hun protestantse vennoten in de blanke heerschappij." (p. 43)

Het waren interne aangelegenheden die de protestantse religieuze pennen in beroering vermochten te brengen. De Fortkerk met zijn symbolische plaats binnen de muren die het Nederlandse gezag beschermden, was een bolwerk van deze koloniale status quo.

WIM RUTGERS

"Juichen Luther en Calvyn met al de Hemellingen!
Ik hope, regt verheugd uit kwellende aardsche kringen,
Ook eens hierna, volmaakt door d'liefdryk Evangelie leer,
Te zingen 't onuitdrukbaar heil bestemd by onzen Heer!
O! vrienden van 't zegenvol geloof! ziet en komt alom:
Verbinden w'ons met hart en zin aan 't echte Christendom;
Laat reine Godsvrucht, yver, trouw en broederlyke deugd,
Thans blykbaar worden ten nut van elk, en, tot 's konings vreugd.
Myn loopbaan steeds met doornen bezet, kon niet onverwacht,
Aan 't eindpaal zyn; myn taak is af, myn wensch is nu volbragt!
(12 april 1823)

Amigoe ZATERDAG 10 AUGUSTUS 1985

Drs Opdam in reactie op uitspraken Van der Kuyp

Geen "echte professoren", wel hoog niveau op de UNA

WILLEMSTAD — "In het verleden heeft de Arubaanse gedeputeerde van Onderwijs steeds gesteld Arubaanse studenten voor hun rechtenstudie naar Nederland te sturen, omdat dit voordeliger zou zijn. Na een publicatie van de Juridische Faculteit blijkt dat deze mening aanvechtbaar is. Thans wordt de kwaliteit van de UNA in twijfel getrokken op een wijze die blijk geeft van kwade trouw."

Dat stelt drs Hans Opdam, dekaan van de Juridische Faculteit van de UNA, in een reactie op de uitspraken van de Arubaanse gedeputeerde van Onderwijs, mr John van der Kuyp, die vorige week via de publiciteits- media een felle aanval deed op de Juridische Faculteit van de UNA en waarbij het niveau en de capaciteiten van die docenten in twijfel werden getrokken. Hij beargumenteerde zijn stellingen onder andere met de uitspraak dat er op de UNA geen "echte professoren" zijn daar deze docenten nooit een boek hebben geschreven.

De vergelijking dat "een echte professor" een hele boekenkast heeft volgeschreven, gaat volgens Opdam niet op. "Er zijn enkele krachtpatsers die zeer veel geschreven hebben. De meeste hoogleraren echter hebben hooguit enkele boeken geschreven en daarbij een reeks artikelen", aldus Opdam. Daarnaast brengt hij naar voren dat de UNA nooit gepretendeert heeft "echte professoren" in huis te hebben. "De UNA is thans een universiteit zonder professoren, als wij tenminste de "visiting professors" buiten beschouwing laten. Dit is geen wenselijke situatie en het beleid is er ook op gericht om in de toekomst weer enkele "echte professoren aan te trekken", zo stelt de dekaan van de Juridische Faculteit.

Opdam brengt verder naar voren dat het niveau van de UNA, mede door de komst van drie tot vier gasthoogleraren per jaar van universiteiten uit Nederland en de Verenigde Staten, zeer hoog ligt. Het oordeel van de "visiting professors" over het niveau van de rechtenstudie aan de UNA is zonder uitzondering positief, aldus drs Hans Opdam. In twee lijsten met bijlagen vermeld Opdam het aantal boeken en andere publicaties dat sinds 1983 tot op heden door de huidige wetenschappelijke staf van de Juridische Faculteit is geproduceerd. De lijst bevat onder andere vier proefschriften en acht boeken.

Tot slot van zijn reactie stelt Opdam dat begin 1985 de Juridische Faculteit haar jaarverslag 1983/1984 aan de gedeputeerde van Onderwijs op Aruba heeft toegezonden waarin vele van de in de bijlagen genoemde publicaties reeds werden vermeld. "De gedeputeerde had beter kunnen weten. Hij veroorlooft zich echter uitspraken over mensen die schrijven terwijl hij zelf niet eens leest. Zeer onwetenschappelijk. En dat van iemand die in Leiden heeft gestudeerd", aldus een sarcastische drs Opdam in zijn reactie.